
Na Leopardí skále

Afrika je prastará, rozlehlá, monumentální, je to země smrti a obnovy. Můžeme si myslet, že dominantní živočišný druh zde představuje člověk, ale na těchto nekonečných pláních s modrou oblohou ozářenou spalujícím sluncem pro nás platí jiné životní rytmy. Tady se nám dostává svobody, uvolnění ducha – ale pouze tehdy, když oplátkou nabídneme úctu, věrnost a pokoru.

Za poledního slunce vyhledáváme s manželkou stín a já, nehnutě opřený zády o strom, šetřím silami. Napiju se vody. Tráva je suchá a ostrá, pokrytá prachem. Ve vzduchu, v podrostu, v půdě slyším pomalý chvat života, mechanický šum jako tep krve v mých žilách. Divočina je nádherná jako láska a nebezpečná jako infarkt. Obracím se k manželce. Dívá se na mě s úsměvem, ale občas se mi zdá, že jí v očích vidím lítost, kterou cítí ke svému muži odsouzenému k nekonečnému putování při hledání něčeho, co nedokáže definovat a co zůstane navěky mimo jeho dosah. S jakým mužem to spojila svůj život? Jaká bude pouť, na kterou vykročila?

Před týdnem se mnou seděla v provizorním střeleckém úkrytu z trávy a nevelkým průhledem pozorovala úzký tunel, který v hustém buši vyšlapali nosiči zbraní, protože kulku letící rychlostí přes devět set metrů za sekundu dokáže vychýlit i tenouký proutek. Vyšlapaný tunel byl dlouhý šedesát metrů, aby bylo možné namířit pušku s hodinářskou přesností.

Hlaveň jsem si opřel do vidlicového rozvětvení před sebou, takže stačilo jen ji mírně pozvednout a stisknout spoušť. Používal jsem pušku Rigby ráže .416, kterou jsem dostal od manželky jako dar k desátému výročí sňatku.

Před odchodem z tábora jsme se osprchovali a umyli se neparfémovaným mýdlem, jinak by nás kočkovité šelmy po větru snadno ucítily i na vzdálenost tří kilometrů.

Jako návnadu jsme použili mršinu buvolí krávy, jejíž zápach zanášel převládající vítr do našeho úkrytu. Kráva, kterou jsem z několikasethlavého stáda černého dobytka vybral, už dávno odrostla plodnému věku. Střela pod lopatku, která prošla srdcem, ji srazila k zemi a kráva byla mrtvá, ještě než dopadla do trávy. Přes planinu se nesla ozvěna výstřelu z těžké pušky a rozehnal vyplašené stádo do všech stran. Z rány vytryskla krev a hrdelní smrtelný ryk dobytčete ve mně jako vždy vyvolal elektrický šok nadšení a smutku.

Stopaři mrtvou krávu rozřezali a pověsili jako návnadu na strom do takové výšky, aby na ní mohl lev, když se postaví na zadní, hodovat, ale přitom ji celou nestrhl. Zanedlouho se slétly mouchy jako kuličky z ložiska přitahované silným magnetem a urychlily rozkladný proces.

Pach smrti v sobě nese jedinečný prvopočáteční strach, a zatímco jsme čekali, až se velké kočky přiblíží ke kořisti, slunce pomalu klesalo po obloze a zahálilo porost meruňkovým nádechem. Barvy se nasýtily a propůjčily přírodě neobyčejnou krásu. Soumrak vylákal ptáky z hnízd. Opeřenci bojovali o loviště, s bezstarostnou kuráží se hlásili o své nároky, papoušci se míhali vzduchem jako fragmenty duhy. Párek načechraných barevných strdimilů sál nektar ze žlutých květů rostoucích opodál.

Náhle se vzduch zachvěl napětím. Do prostoru pod kravskou mršinou pomalu vstoupil čtyřnožec. Pozvedl jsem pušku, tiše uvolnil pojistku a snažil se očima proniknout houstnoucí stíny, abych zjistil, koho návnada přilákala. Poslední paprsky slunce dopadly na zlatavou kožešinu, osvětlily krémově zbarvený krk a měkké uši s černými špičkami. V neustále pozorných nažloutlých očích se rýsovaly černé zornice připomínající hroty ocelových dýk, jak se šelma podívala tunelem k místu, kde jsem seděl s pažbou u ramene.

Byla to velká kočka, štíhlá, pružná, majestátní. Elegantnější zvíře v přírodě než je. V takových okamžicích si v duchu přehrávám smrtonosné kalkulace, které se asi lvovi honí mozkm, když zvažuje možná rizika a příležitosti. Člověk tahá za delší konec, ale ne vždycky. Stačí stisknout spoušť, jak napsal Hemingway, a je po všem – jako když naposled otočíte klíčem a otevřete konzervu sardinek. Zadíval jsem se na lví hlavu. Nekryla ji hřiva, přede mnou stála lvice. Nebudu střílet. Jako dávkyně života je příliš vzácná a kromě toho hrozí za zabití samice masná pokuta, dokonce i vězení. Legální lov při safari je dobře organizován a představuje jeden z nejučinnějších prostředků

ochrany africké přírody. A já se řídím vlastními principy, od nichž se nikdy neodchýlím. Pokud jste k zemi loajální, ona vás přijme. Jestliže však bezhlavě zabijíte všechno, co se pohne, vaše duše nakonec skončí v pekle.

Lvice se zvedla na zadní a s divokým hladem začala prudce trhat kusy masa z mršiny.

Moje žena a já jsme se stali němými diváky a sledovali projev syrové síly. Takový pohled ve mně vždycky vyvolává mrazení.

Řadu následujících dní jsme se vraceli do úkrytu na hlídku, ale velký starý samec se ani jednou neukázal. Možná byl příliš moudrý, aby skočil na naše triky, možná se mu prostě jen nechtělo pouštět se do boje. Bude se toulat savanou až do konce svých dnů.

Dnes ráno jsme na travnatých mýtinách v lese zahlédli antilopy kudu a bahňvice kaferské. Pruh písčité půdy odhalil stopy zvířat, která tudy v noci prošla. Po zemi ležely po kolena vysoké hromady sloního trusu, z nichž v chladném vzduchu úsvitu dosud stoupala pára. Zanechal je tu starý samec, kterému už nesloužily zuby, protože trus byl plný prakticky nedotčených proutků a listů. Slon už nedokázal potravu rozžvýkat. V prachu jsme viděli kulaté stopy velikosti puklic na automobilová kola, hladké otisky plosek tlap opotřebovaných jako pneumatiky sjeté na plátno. Zkrátka velký starý slon – a byl blízko.

Vyšplhali jsme na návrší a došli na vrchol právě ve chvíli, kdy za lesem vykouklo slunce. Krajina kolem nás zářila denním svitem, v plápolání všech barev se rozhořel nový život. Stopař ukázal ke vzdálenému shluku stromů, možná tři kilometry daleko. Spatřil jsem jakýsi šedý obrys, ale nedokázal jsem ho rozeznat od skaliska, dokud se nepohnul. Vyrázili jsme dolů svahem a pokračovali po rovné planině porostlé zlatou trávou. Sledovali jsme otisky vytlačené do měkké houbovité půdy a míjeli místa, kde slon při krmení olámal ze stromů větve a strhal kůru.

Usedl jsem ke krátkému odpočinku a nyní se opírám zády o kmen, držím na klíně pušku a přemýšlím o slonovi. Takto velký samec může mít kly, které váží každý paděsát kilogramů. Podobně jako jsou lidé praváci a leváci, bude mít i slon jeden kel dominantní, a tudíž kratší než ten druhý, možná dokonce zlomený. Za časů mého dědečka představovaly kly tu nejuznávanější trofej, a čím bylo zvíře vznešenější, tím silněji po něm lovec toužil. Ovšem na druhou stranu vím, že zážitek spočívá v samotném lovu. Jakmile kořist zabijete, leží před vámi jen hromada mrtvého masa. Lovecký instinkt patří ke genetické výbavě každého muže. Někteří ho potlačují, jiní jej maskují

chováním, které může působit podivně a nevědomě, a ještě další pod jeho vlivem vyvolávají války. Já dávám přednost neustálému pohybu vpřed a nikdy se neohlížím, lovu divokých zvířat se věnuji celý život. Stejně tak psaní: do každé své knihy vkládám srdce i duši.